

ZIN
LJUBLJANA
Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana
Vojkova cesta 74, 1000 Ljubljana

IZBERI SVOJ POKLIC

na Zavodu za gluhe in naglušne Ljubljana

Izdajatelj:
Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana

Ravnateljica srednje šole in doma: Bernarda Kokalj

Gradivo pripravili:
Andreja Lamut Gazvoda, mag. Barbara Lenart Bregar

Drugi strokovni delavci:
Katja Kastelic, Marjan Korošec, Katja Tavčar Lavrenčak, Matevž Stanovnik,
Zlatka Trbežnik, Boštjan Zajc, Aleš Zavrl

Ilustracija na naslovnici: Andraž Virant

Fotografije: Boštjan Zajc, Tomaž Cesar in arhiv ZGNL

Oblikovanje: Mateja Lunar Jemec

Lektorica: Marjeta Klevže

Grafična priprava in priprava za tisk: Boštjan Zajc

Tisk: ZGN Ljubljana, januar 2016

Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana
Vojkova cesta 74, 1000 Ljubljana
Telefon: 01 580 05 00 Faks: 01 56 82 527
Elektronski naslov: info@zgnl.si
Spletna stran: <http://www.zgnl.si/>

Leta 1900 je bil ustanovljen »Kranjski ustanovni zavod za gluhoneme«. Leta 1937 je bila pri Zavodu za gluhe osnovana posebna šola za učence v gospodarstvu, kjer so se gluhi vajenci učili obrti. Po drugi svetovni vojni sta za Zavod pomembni dve pridobitvi - ustanovitev poklicne šole za gluhe gojence leta 1946 in ustanovitev Učnih delavnic za gluho mladino leta 1948, kjer so se zaposlovali in usposabljali gluhi učenci. Letošnje leto smo praznovali 115 let.

PODROČJA DELA:

- vrtec,
- osnovna šola,
- srednja šola,
- dom,
- zdravstvena enota,
- mobilna služba,
- izvajanje seminarjev,
- razvijanje slovenskega znakovnega jezika,
- delo s starši,
- pomoč pri integraciji gluhih in naglušnih oseb v redne oblike vzgoje in izobraževanja.

ZAKAJ SE VPISATI NA SŠ ZGNL?

- *Izobraževalni programi z enakovrednim izobrazbenim standardom so prilagojeni gluhim, naglušnim in dijakom z govorno-jezikovnimi motnjami. V te programe vključujemo tudi dijake z avtističnimi motnjami.*
- *Izobraževanje je podaljšano za eno leto.*
- *Manjši normativi v razredu (do 10 dijakov). Dijak je "osebnost in ne številka".*
- *Priprava na poklicno maturo in zaključni izpit.*
- *Pravica do prilagoditev v času šolanja, na poklicni maturi in zaključnem izpitu.*
- *Dobra priprava na izvajanje praktičnega usposabljanja z delom.*
- *Možnost individualnih obravnav v okviru zdravstvene enote (logopedi, klinični psiholog, specialni pedagogi, delovna terapija, fizioterapija ipd.).*
- *Učenje in uporaba slovenskega znakovnega jezika.*
- *Možnost namestitve v Domu Frana Grma.*
- *Vsi strokovni delavci imajo dodatna znanja in izkušnje za delo.*
- *Individualen pristop k reševanju problematike dijakov na vzgojnem, učnem in osebnostnem področju.*

KDO SE LAHKO VPIŠE NA SŠ ZGNL?

Gluhi in naglušni dijaki, dijaki z govorno-jezikovno motnjo in dijaki z avtistično motnjo, ki so uspešno zaključili osnovnošolski program in imajo ustrezno odločbo o usmeritvi.

IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI

Več informacij o posameznih predmetnikih dobite na naši spletni strani www.zgnl.si pod rubriko Srednja šola.

NIŽJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (NPI)

- Obdelovalec lesa
- Pomočnik v tehnoloških procesih
- Preoblikovalec tekstilij
- Pomočnik v biotehniki in oskrbi

Trajanje izobraževanja

Izobraževanje je podaljšano in traja tri leta.

Izobraževalni program je ovrednoten s 120 kreditnimi točkami (KT).

Vpisni pogoji

V izobraževalni program se lahko vpiše, kdor je:

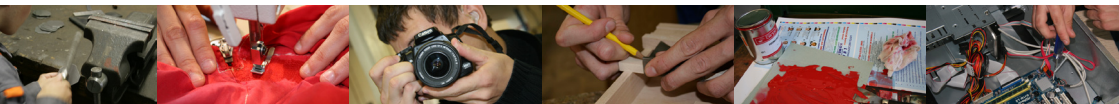
- končal najmanj sedmi razred devetletne osnovne šole in je izpolnil osnovnošolsko obveznost ali
- zaključil osnovnošolsko izobraževanje po prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom in ima ustrezno odločbo o usmeritvi.

Pogoji za dokončanje

Za dokončanje izobraževanja in pridobitev izobrazbe mora dijak uspešno opraviti (s pozitivnimi ocenami):

- splošnoizobraževalne predmete,
- obvezne strokovne module,
- odprti del kurikula.

Poleg tega mora opraviti:

- interesne dejavnosti,
- obveznosti praktičnega usposabljanja pri delodajalcu in
- zaključni izpit.

Zaključni izpit obsega:

- izdelek oziroma storitev z zagovorom.

Dijaki imajo pravico delati zaključni izpit pod posebnimi pogoji.

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)

- Grafični operater
- Računalnikar
- Izdelovalec oblačil
- Mizar
- Oblikovalec kovin/orodjar
- Gastronomske in hotelske storitve
- Slaščičar
- Vrtnar

Trajanje izobraževanja:

Izobraževanje je podaljšano in traja štiri leta.

Izobraževalni program je ovrednoten s 180 kreditnimi točkami (KT).

Vpisni pogoji:

V izobraževalni program se lahko vpiše, kdor je uspešno končal:

- osnovnošolsko izobraževanje ali
- nižje poklicno izobraževanje ali enakovredno izobraževanje po prejšnjih predpisih in ima ustrezno odločbo o usmeritvi.

Pogoji za dokončanje:

Za dokončanje izobraževanja in pridobitev izobrazbe mora dijak uspešno opraviti:

- vse splošnoizobraževalne predmete,
- obvezna strokovna modula,
- dva izbirna strokovna modula in
- odprti del kurikula.

Poleg tega mora opraviti:

- interesne dejavnosti,
- obveznosti pri praktičnem usposabljanju pri delodajalcu in
- zaključni izpit.

Zaključni izpit obsega:

- pisni in ustni izpit iz slovenščine,
- izdelek oziroma storitev in zagovor.

Dijaki imajo pravico delati zaključni izpit pod posebnimi pogoji.

SREDNJE STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE (SSI)

- Grafični tehnik
- Medijski tehnik

Trajanje izobraževanja:

Izobraževanje je podaljšano in traja pet let.

Izobraževalni program je ovrednoten z 240 kreditnimi točkami.

Vpisni pogoji:

V izobraževalni program se lahko vpiše, kdor je uspešno končal:

- osnovnošolsko izobraževanje ali
- nižje poklicno izobraževanje ali enakovredno izobraževanje po prejšnjih predpisih in ima ustrezno odločbo o usmeritvi.

Pogoji za dokončanje

Za dokončanje izobraževanja in pridobitev izobrazbe mora dijak pridobiti pozitivno oceno pri:

- splošnoizobraževalnih predmetih,
- obveznih strokovnih modulih,
- izbirnih strokovnih modulih,
- odprtem delu kurikula.

Poleg tega mora opraviti:

- interesne dejavnosti,
- obveznosti pri praktičnem usposabljanju pri delodajalcu in
- poklicno maturo.

*Poklicna matura obsega:***Obvezni del:**

- pisni in ustni izpit iz slovenščine,
- pisni in ustni izpit iz medijske in grafične tehnologije.

Izbirni del:

- pisni in ustni izpit iz tujega jezika ali matematike,
- izdelek in zagovor.

Dijaki imajo pravico delati poklicno maturo pod posebnimi pogoji.

POKLICNO TEHNIŠKO IZOBRAŽEVANJE

- Grafični tehnik
- Tehnik računalništva
- Lesarski tehnik
- Strojni tehnik
- Ustvarjalec modnih oblačil

Trajanje izobraževanja:

Izobraževanje traja dve leti in je ovrednoteno s 120 kreditnimi točkami (KT).

Vpisni pogoji:

V izobraževalni program se lahko vpiše:

- kdor je uspešno končal srednje poklicno izobraževanje in si pridobil enega od nazivov ustrezne poklicne izobrazbe,
- pridobil drugi naziv srednje poklicne izobrazbe in ima vsaj tri leta delovnih izkušenj na področju,
- pridobil enakovredno izobrazbo po prejšnjih predpisih in ima ustrezno odločbo o usmeritvi.

Pogoji za dokončanje:

Za dokončanje izobraževanja in pridobitev izobrazbe moraj dijak pridobiti pozitivno oceno pri:

- splošnoizobraževalnih predmetih,
- obveznih strokovnih modulih,
- izbirnih strokovnih modulih,
- odprtem delu kurikula.

Poleg tega mora opraviti:

- interesne dejavnosti,
- obveznosti pri praktičnem usposabljanju pri delodajalcu,
- poklicno maturo.

*Poklicna matura obsega:***Obvezni del:**

- pisni in ustni izpit iz slovenščine,
- pisni in ustni izpit iz strokovne področja

Izbirni del:

- pisni in ustni izpit iz tujega jezika ali matematike,
- izdelek in zagovor.

Dijaki imajo pravico delati poklicno maturo pod posebnimi pogoji.

GRAFIČARSTVO

Grafični operater (SPI)

Med šolanjem se usposobiš za izvajanje delovnih operacij v tisku in dodelavi (tiskanje, zgibanje, rezanje papirja ...) in sodeluješ pri izdelavi končne podobe grafičnih izdelkov (vizitke, plakati, koledarji, zvezki, razglednice ...). Spoznaš osnovne tehnike tiska oz. tiskaš na različne materiale (papir, majice, predmete različnih oblik ...).

Delo lahko poteka v različno velikih grafičnih podjetjih (tiskarne, knjigovelnice), fotokopirnicah, kartonažerskih podjetjih ipd.

Grafični tehnik (SSI, PTI)

Med šolanjem se usposobiš za delo na sodobnih tiskarskih strojih v različnih klasičnih in digitalnih tehnikah tiska in ustvarjaš zunanjo podobo knjigam, revijam ipd. ter končno obliko najrazličnejšim embalažnim izdelkom. Spoznaš osnove dela z glavnimi grafičnimi programi na računalniku ter celoten postopek izdelave grafičnih izdelkov.

Delo lahko poteka v različno velikih grafičnih podjetjih (tiskarne, knjigovelnice, založbe, kartonaže, časopisne hiše).

RAČUNALNIŠTVO

Računalnikar (SPI)

Med šolanjem se usposobiš za nameščanje in vzdrževanje strojne in programske opreme, za upravljanje AV-naprav (video predvajalniki, snemalniki ...), programirljivih naprav (upravljanje strojev, stavb, semaforjev ... prek računalnika), za vzpostavljanje in vzdrževanje interneta, telefonije ter svetovanje uporabnikom pri uporabi programske opreme.

Delo lahko poteka v različno velikih podjetjih (v proizvodnji, montaži, servisu, vzdrževanju in prodaji računalniških delov) ali drugih institucijah.

Tehnik računalništva (PTI)

Med šolanjem se usposobiš za izdelavo spletnih strani, načrtovanje in izdelavo računalniških programov, vzpostavitev in vzdrževanje lokalnih računalniških omrežij (internetne povezave znotraj podjetij, ustanov, šol ...), javnih omrežij (internetna omrežja) in informacijskih sistemov (povezovanje ljudi z uporabo programske in strojne opreme).

Delo lahko poteka v različno velikih podjetjih in institucijah.

LESARSTVO

Obdelovalec lesa (NPI)

Med šolanjem se usposobiš za osnovno ravnanje z lesom, delo z ročnim orodjem, delo z električnim ročnim orodjem in delo z osnovnimi stroji za grobo obdelavo lesa. Po končanem šolanju znaš samostojno izdelovati enostavne izdelke (pručka, stol, miza, stolica ...), poznaš osnovne značilnosti lesa in površinske obdelave.

Delo lahko poteka na žagah, v tovarnah kot pomožni delavec in v privatnih podjetjih.

Mizar (SPI)

Med šolanjem se usposobiš za celotno obdelavo lesa, delo z ročnim orodjem, delo z električnim ročnim orodjem in delo na vseh lesnoobdelovalnih strojih. Po končanem šolanju obvladaš znanje samostojne izdelave zahtevnejših izdelkov, tako iz masivnega lesa kakor tudi oplemenitenega lesa in ostalih lesnih tvoriv (miza, stol, omara, sklopi pohištva – kuhinja, spalnica ...).

Delo lahko poteka v tovarnah kot samostojni delavec in v privatnih podjetjih, kot delovodja.

Lesarski tehnik (PTI)

Med šolanjem se usposobiš za celotno obdelavo lesa in delo z vsem lesnoobdelovalnim orodjem in stroji (CNC). Poudarek je na samostojnosti, cilj pa, da je dijak ob zaključku šolanja sposoben sam poiskati idejo za izdelek, izdelek konstruirati z načeli ergonomije, konstrukcije in uporabnosti, izdelati vse načrte, izvesti tehnološki postopek delovnih operacij, voditi izdelavo izdelka in narediti končno kalkulacijo.

Delo lahko poteka v tovarnah v pripravi proizvodnje in kot vodja proizvodnje v privatnih podjetjih.

TEKSTILSTVO

Preoblikovalec tekstilij (NPI)

Med šolanjem si pridobiš osnovna znanja iz poznavanja tekstilnih materialov in tekstilij, znaš uporabljati osnovne tekstilne stroje in naprave. Naučiš se ročnih del, izdelash igračo, si zašiješ prtiček, predpasnik, osvojiš enostavna popravila in vzdrževanje tekstilnih izdelkov.

Delo poteka v oblačilni industriji, obrtnih delavnicah, v popravilnicah oblačil, v pralnicah in kemičnih čistilnicah. Sodeluješ pri izdelavi enostavnih tekstilnih izdelkov, si pomočnik v procesu izdelovanja tekstilij.

Izdelovalec oblačil (SPI)

Med šolanjem se usposobiš za pravilno izbiro tekstilnih materialov, delovnih sredstev in načinov izdelave tekstilnih izdelkov, samostojno in varno delo s tekstilnimi stroji, napravami, konstruiranje temeljnih krojev oblačil in izdelavo (bluza, krilo) ter popravila oblačil in osnovno vzdrževanje.

Delo lahko poteka v oblačilni industriji, obrtnih delavnicah, v popravilnicah oblačil, v pralnicah, kemičnih čistilnicah ipd. Samostojno izdeluješ oblačila, jih popravljaš ali prilagajaš.

Ustvarjalec modnih oblačil (PTI)

Med šolanjem se usposobiš za samostojno pripravo in konstrukcijo krojev oblačil po lastnih zamislih, samostojno izdelavo zahtevnejših oblačil in drugih tekstilij, vodenje in sodelovanje v procesu proizvodnje različnih vrst tekstilnih izdelkov. Usposobiš se za pripravo in izvedbo celotnega delovnega procesa, od ideje do končnega izdelka po lastnih zamislih.

Delo lahko poteka v oblačilni industriji, obrtnih delavnicah ... Delaš kot tehnolog, kontrolor, vodja skupine, referent v nabavi ali prodaji izdelka.

MEDIJI

Medijski tehnik (SSI)

Med šolanjem se s pomočjo računalnika usposobiš za oblikovanje besedila, slik, pripravo osnutka in oblike za spletno stran/tiskovino, obdelavo videa in zvoka za razne multimedijske izdelke, videotehniko, 2D in 3D-animacijo.

Delo poteka v podjetjih za obdelavo informacij in komunikacijskih izdelkov, televizijskih hišah, reklamnih in multimedijskih agencijah, foto studiih, založbah, tiskarnah, podjetjih za tiskarsko in medijsko pripravo.

STROJNIŠTVO

Pomočnik v tehnoloških procesih (NPI)

Med šolanjem se usposobiš za enostavna dela na področju ročnih in strojnih proizvodnih postopkov obdelave, preoblikovanja in spajanja kovin. Spoznaš klasično strojno obdelavo (rezkanje, struženje ipd.) in ročno obdelavo kovin (merjenje, zarisovanje ipd). Spoznaš vrste in lastnosti materialov, ki se uporabljajo v strojništvu oziroma strojogradnji, in postopke pri uporabi teh materialov.

Delo lahko poteka v vseh industrijskih panogah, v trgovini in obrti.

Oblikovalec kovin/orodjar (SPI)

Med šolanjem se usposobiš za delo na računalniško vodenih strojih. Poleg klasične strojne obdelave kovin se dijaki naučijo tudi programiranja na krmilniku NC-stroja ter v programskih CAM-paketih na osebem računalniku. Poudarek je na CNC-tehnologiji.

Delo lahko poteka v industriji in v obrtni dejavnosti. Izdeluješ posamezne kovinske elemente, jih pripraviš za nadaljnjo obdelavo ali vgradnjo v aparate in delovne stroje. Vključuješ tudi robotiko in kompleksne robotske stroje.

Strojni tehnik (PTI)

Med šolanjem se usposobiš za konstruiranje in projektiranje posameznih enostavnejših podsklopov, naprav, strojnih delov, orodij, izdelovanje in uporabo tehnične in tehnološke dokumentacije. Spoznaš principe upravljanja in nastavljanja numerično vodenih obdelovalnih in drugih strojev ter tehniške in tehnološke meritve z enostavnimi in zahtevnimi pripomočki.

Delo lahko poteka v industrijskih dejavnostih, v obrti, trgovini, samostojnih podjetjih ipd.

KMETIJSTVO IN HORTIKULTURA, ŽIVILSTVO

Pomočnik v biotehniki in oskrbi (NPI)

Med šolanjem se usposobiš za izvajanje manj zahtevnih tehnoloških postopkov, pripravo pridelkov oziroma izdelkov za prodajo, čiščenje delovnih prostorov, orodij, naprav in strojev.

Delo lahko poteka v kmetijskih ali vrtnarskih ali živilskih obratih, v kuhinjah ali manjših penzionih ali na turističnih kmetijah ali v čistilnih servisih.

Vrtnar (SPI)

Med šolanjem se usposobiš za izvajanje tehnoloških postopkov pridelave okrasnih rastlin, vrtnin, pridelavo sadik in cepljenk za prodajo, oblikovanje, urejanje, vzdrževanje zelenih površin, izvajanje del z vrtnarskimi stroji, orodji, izdelavo enostavnih kalkulacij in prodajo vrtnarskih pridelkov, izdelkov in storitev.

Delo lahko poteka v različnih vrtnarskih podjetjih, birojih za krajinsko vrtnarstvo, drevesnicah, botaničnih vrtovih in arboretumih.

Slaščičar (SPI)

Med šolanjem se usposobiš za izbiro, pripravo in pravilno skladiščenje surovin, pripravo slaščičarskih izdelkov, pripravo in pečenje testa, mas, pripravo polnil, nadevov, prelivov in prevlek, polnjenje, oblikovanje, krašenje slaščičarskih izdelkov, serviranje ali pakiranje slaščičarskih izdelkov.

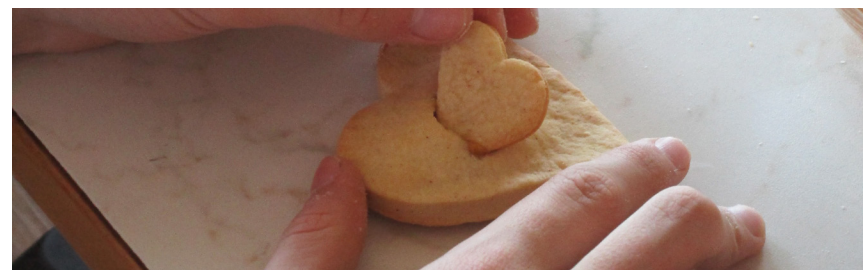
Delo lahko poteka v slaščičarnah, pekarnah, večjih kuhinjah, hotelih, *cateringu*, v večjih živilskih in prehranskih obratih ter v trgovsko-živilskih verigah.

GOSTINSTVO IN TURIZEM

Gastronomske in hotelske storitve (SPI)

Med šolanjem se usposobiš za ureditev prostora, pripravo in postrežbo enostavnih jedi in pijač ter zaračunavanje storitve, deserviranje, vzdrževanje in skladiščenje inventarja, živil.

Delo lahko poteka v hotelih, motelih, gostiščih, restavracijah, šolah in bolnicah, v začasnih in premičnih gostinskih obratih (*catering*) ter transportnih sredstvih (na vlaku, ladji ...), na drugih delovnih mestih, ki vključujejo pripravo in postrežbo jedi.

KAM PO KONČANEM ŠOLANJU?

Dijak se po končanem šolanju lahko takoj zaposli v javnih ali zasebnih, različno velikih podjetjih, drugih institucijah, postane samostojni obrtnik. Z uspešno končano poklicno maturo imajo dijaki možnost študija na različnih fakultetah na visokošolskih strokovnih študijskih programih.

OBŠOLSKE DEJAVNOSTI

- Projektni dnevi, delavnice na določeno temo (*Uprimo se nasilju, Zdravje in lepo vedenje, Varna raba interneta, Spoznavanje motenj ...*).
- Vključevanje v različne projekte v Sloveniji in Evropski uniji.
- Praksa v tujini.
- Vključevanje v interesne dejavnosti: *poezija gluhih, filmski krožek, računalništvo, angleščina, kreativno šivanje, košarka, nogomet, gledališče.*
- Šolski časopis.
- Tekmovanja: *športna, oblikovanje, računalništvo.*
- Odprti kurikulum: *čustveno opismenjevanje, komunikacija, slovenski znakovni jezik, socialne komunikacijske veščine.*
- Spoznavni tabor za 1. letnike.

DOM

Dom nosi ime po Franu Grmu, učitelju, dolgoletnem ravnatelju in očetu slovenske praktične fonetike. Namenjen je otrokom in mladostnikom iz bolj oddaljenih krajev in tistim, ki doma nimajo zagotovljenih ustreznih pogojev za šolsko delo, ki jih zahteva vzgojno-izobraževalni proces naše šole.

V Domu Frana Grma so otroci in mladostniki nameščeni v štiri vzgojne in dve stanovanjski skupini. Vsaka skupina je heterogena, mešana po spolu in starosti. Vodijo jih po dva ali trije vzgojitelji. V domu fantje in dekleta bivajo od ponedeljka do petka, vikende, počitnice in praznike pa preživljajo pri svojih družinah. Stanovanjski skupini sta samostojni skupini, bivanjsko ločeni od matičnega doma. Nahajata se na dveh različnih lokacijah. Namenjeni sta srednješolcem, ki se z življenjem v njiju pripravljajo na samostojno življenje in na čas, ko ne bodo več vključeni v sistem izobraževanja v zavodu.

Novost v našem domu je vzgojna skupina za otroke z avtistično motnjo. Je inovacija na področju institucionalne vzgoje otrok s posebnimi potrebami in deluje od leta 2014.

Življenje v domu poteka po ustaljenem domskem redu:

6.00–8.00: bujenje, osebna higiena in zajtrk.

8.00–13.15: pouk v osnovni ali srednji šoli.

13.15–14.00: kosilo; posebnost je, da kosilo jemo v skupinah in ne v skupni jedilnici.

14.00–15.30: obvezna učna ura.

16.00–19.00: za nas najbolj priljubljen del življenja v domu – prosti čas.

19.00–20.00: večerja, ki jo pojemo v naši dnevni sobi. To nas še bolj združuje in povezuje. Ob dobri hrani in polni mizi lahko tako poklepeta o dnevu, ki počasi mineva, in rešimo še kakšen problemček. Ali pa naredimo načrt za domski izlet!

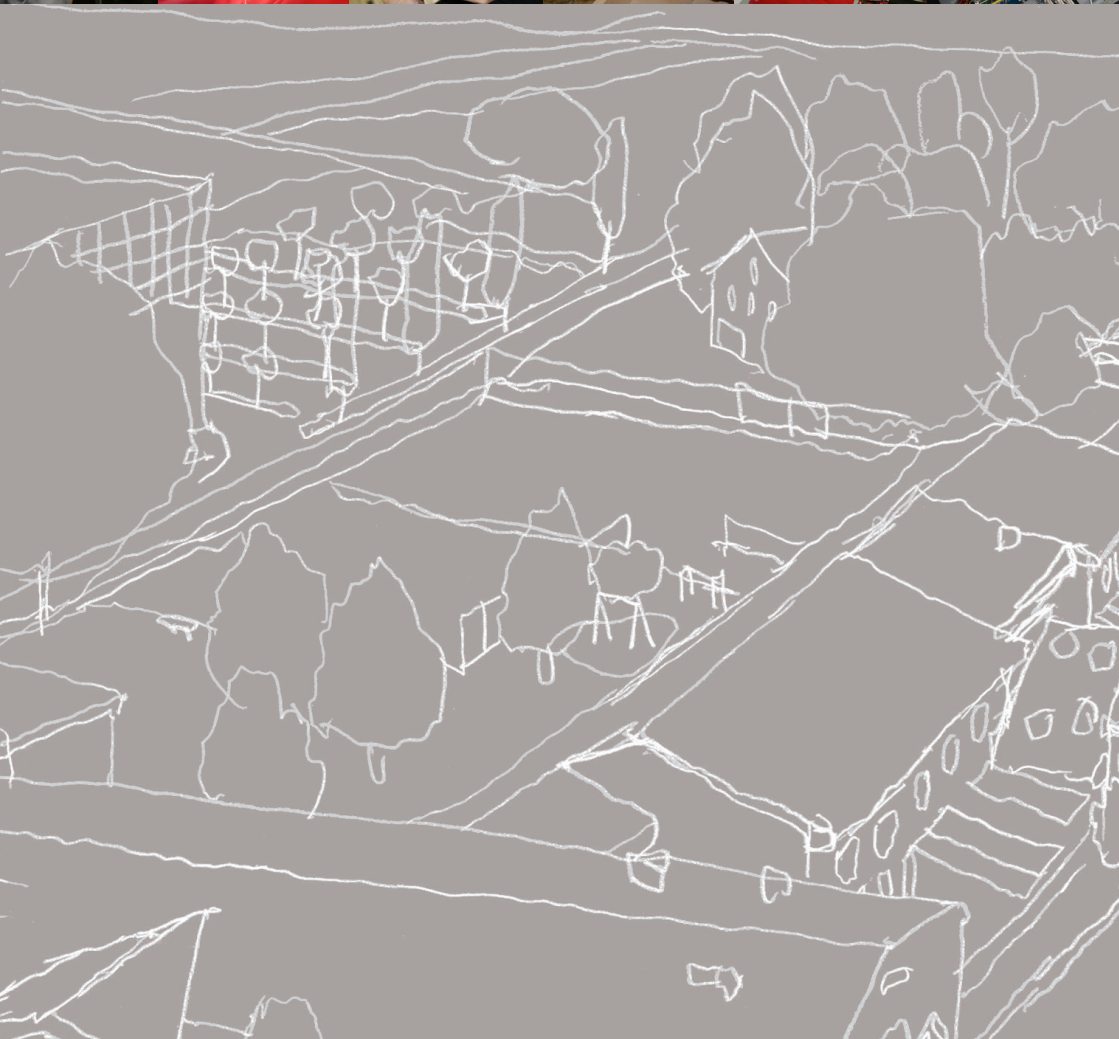
Do 21.00 smo prosti oz. se udeležimo večernih aktivnosti v telovadnici, gledamo televizijo, se udeležimo kakšne športne ali kulturne prireditve.

Ob 21.00 pa se življenje v domu umiri: začnemo se pripravljati na spanje. Takrat vzgojiteljem oddamo svoje računalnike, ob 22.00 uri pa še mobilne telefone.

DEJAVNOSTI

Otrokom in mladostnikom nudimo številne interesne dejavnosti: likovno-ustvarjalne delavnice (glina, izdelovanje nakita, lutke, ročne spretnosti, polstenje), gledališke delavnice, športno plezanje, rekreacija v telovadnici (fitnes, nogomet, košarka), kolesarjenje, vrtnarski krožek, slaščičarski krožek, obiske kulturnih in športnih prireditev, druženje z rednimi dijaškimi domovi, domsko skupnost.

Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana
Vojkova cesta 74, 1000 Ljubljana
Telefon: 01 580 05 00 Faks: 01 56 82 527
Elektronski naslov: info@zgnl.si
Spletna stran: <http://www.zgnl.si/>